

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Statsråden

Stortinget
Energi- og miljøkomiteen
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref
TIV/imv

Vår ref
08/00225-113

Dato
12.6.2008

Vedrørende Ot prp. nr. 61 (2007-2008) - ytterligere spørsmål

Det vises til Energi- og miljøkomiteens brev av 10.6.2008.

- 1. Det vises til påstandar om at bindingar som i dag føreligg anten i eksisterande konsesjonsvilkår eller som andre avtalar mellom private konsesjonshavarar og det offentlege om industriell og geografisk bruk av vasskrafta, fell bort ved høve til omgjøring som foreslått i Ot.prp. nr. 61 (2007-2008) Om lov om endringer i lov 14. desember 1917 nr. 16 om erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v. (industrikonsesjonsloven) og i lov 14. desember 1917 nr. 17 om vasdragsreguleringer (vassdragsreguleringsloven). – Kan statsråden avklare dette forholdet, og til slik tilvising i odelstingsproposisjonen?*

Svar:

Dersom kraftanleggene overdras til offentlige kraftverkseiere før hjemfall, kan det søkes om at vilkåret om hjemfall og tidsbegrensning omgjøres slik at konsesjonen blir tidsubegrenset uten vilkår om hjemfall. Omgjøring berører ikke vilkår i konsesjon eller avtale om bruk av kraft til industriproduksjon. Ved omgjøring er det dermed kun vilkåret om tidsbegrensning og hjemfall som endres.

Det fremgår av 9.1 Merknader til endringer i industrikonsesjonsloven at omgjøring er begrenset til vilkåret om tidsbegrensning og hjemfall. Det vises til merknader til endringen av § 27, jf. merknader til § 5 a annet ledd nytt annet punktum.

- 2. Endringsforslaga i konsesjonslovene er skrive med grunnlag i den haldninga frå domstolen at "offentlig eie kan være et mål i seg selv". – Kan statsråden gi ei vurdering*

av kor robust lova er i forhold til dette, spesielt knytt til spørsmåla om 1/3 privat eigarskap, og spørsmåla om utleige?

Det vises spesielt til om desse regelverk gir høve til å skilje på offentlege og private aktørar; skilje på privat og offentleg i eit kommersielt kraftverk vil bli tangert av klausular om at det ikkje kan stillast krav på eigarskapsform, og om avgrensing på delen av privat eigarskap. Vi tenkjer her forhold til andre internasjonale avtaler som Noreg er ein del av, herunder:

- a. WTO-regelverket - TRIMS (Trade related Investment measures)*
- b. GATS- General Agreement on Trade in Services, spesielt med henvisning til*
 - artikkel I.3. Definisjon av offentlig tjeneste,*
 - artikkel VI.4 om begrensninger i innlandsreguleringer,*
 - artikkel VIII om monopoler*
 - artikkel XVI om Markedsadgang*
- c. Regionale og bilaterale investeringsavtaler som Noreg er ein del av*
- d. Møleg framtidig lovverk knytt til Noregs eie forslag under GATS om å liberalisere Energiteknester."*

Svar:

Når det gjelder spørsmålet om konsolideringsmodellens robusthet, vil jeg vise til omtalen i proposisjonen punkt 6 der det slås fast at industrikonsesjonsloven gjennom de endringer som foreslås, vil tilfredsstille EØS-rettens krav til konsistens. Formålet er å etablere et system for offentlig eierskap til vannkraften som det etter artikkel 125 er opp til nasjonal lovgiver selv å bestemme. Gjennom de lovforslag som ligger i konsolideringsmodellen vil eierskapsreguleringen i industrikonsesjonsloven være innenfor norsk lovgivers handlingsrom etter EØS-avtalen. Det fremgår likeledes av proposisjonen punkt 6 at adgangen til privat minoritetseierskap (under 1/3) kan videreføres med den innskjerping som foreslås uten at det svekker konsolideringsmodellens konsistens.

I forbindelse med utredningen av konsolideringsmodellen har departementet også vurdert enkelte andre spørsmål, som ikke er direkte avgjørende for gjennomføringen av modellen som sådan, men som naturlig kan sees i sammenheng med den. Som det fremgår av proposisjonen reiser regler om utleie en rekke særskilte problemstillinger. Ettersom utleie i seg selv ikke er en nødvendig del av konsolideringsmodellen, vil regjeringen komme tilbake til dette i en egen proposisjon.

Spørsmål 2c om forholdet til eksisterende bilaterale investeringsbeskyttelsesavtaler (BITs) er forelagt Nærings- og handelsdepartementet som ansvarlig fagdepartement, og deres vurdering er at det fremlagte forslaget ikke vil være i konflikt med Norges forpliktelser under eksisterende BITs.

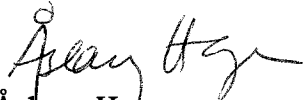
De øvrige deler av spørsmål 2 om forholdet til forpliktelser i henhold til internasjonale avtaler er forelagt for Utenriksdepartementet som ansvarlig fagdepartement for WTO

(herunder GATS). Utenriksdepartementet uttaler følgende generelt om WTO og om spørsmål 2a, 2b og 2d:

"Verdens handelsorganisasjon (WTO) har som oppgave å administrere regelverket for handel med varer og tjenester. Avtaleverket som ligger til grunn for organisasjonen omfatter ikke eierskap til naturressurser og produksjonsanlegg for varer, herunder fossefall og elektrisitetsverk. Heller ikke Avtalen om handelsrelaterte investeringstiltak (TRIMS-avtalen), som er en del av WTO-regelverket, regulerer eierskap. Denne avtalen gjelder kun handel med varer ved at den regulerer adgangen til restriksjoner på varehandelen for investeringsformål, for eksempel krav om bruk av lokalt produserte investeringsvarer.

- a. TRIMS regulerer anskaffelser og salg av varer, men berører ikke organiseringen av eierskap til produksjonsanlegg.*
- b. GATS gjelder handel med tjenester, og berører ikke eierskap til anlegg for vareproduksjon. Elektrisitet anses som en vare under WTO.*
- d. Det er ikke fremmet noen norske krav i GATS-forhandlingene som berører eierskap til anlegg for produksjon av elektrisitet, da produksjon av elektrisitet ikke er en energitjeneste. Slike eventuelle krav ville klart falt utenfor rammene for GATS-forhandlingene."*

Med hilsen

Åslaug Haga